

NEONATOLOGICKÁ SEKCIA
SLOVENSKEJ PEDIATRICKEJ SPOLOČNOSTI
organizačná zložka Slovenskej lekárskej spoločnosti

Kontaktná adresa: Doc. MUDr. Darina Chovancová, CSc., tel.: 02 686 72 001,
e-mail: chovancova@pe.unb.sk, UNB, Novorodenecká klinika M. Rusnáka, SZU a UN,
Antolská 11, 851 07 Bratislava

Zápisnica zo zasadnutia výboru NS SPS
21. 5. 2012 Martin

Prítomní:

A. Antalíková	D. Chovancová	I. Moravcová
F. Bauer	M. Jánoš	M. Mošková
M. Benedeková	P. Krcho	I. Reváková
E. Franková	M. Litavec	M. Zibolen
I. Frič	G. Magyarová	
V. Haľamová	K. Maťašová	

Ospravedlnení: H. Drobná, M. Huttová, R. Mišová (prizvaný krajský odborník),
E. Orišková (prizvaný krajský odborník), M. Vasil'ová,

Program zasadnutia výboru NS SPS

1. Kontrola uznesení (G. Magyarová)
 2. Agenda predsedníčky NS SPS (D. Chovancová)
 3. Agenda hlavného odborníka MZ SR (M. Zibolen)
 4. Doplnenie prístrojového vybavenia perinatologických centier - aktuálna situácia (vedúci PC)
 5. Aktuálne odborné usmernenia a metodické listy v neonatológii - informácia (M. Zibolen)
 6. Rozšírená diagnostika metabolických porúch na Slovensku - informácia (M. Zibolen)
 7. Prevencia rotavírusových infekcií v dojčenskom veku - informácia (M. Zibolen)
 8. Výstup z analýzy neonatálnej mortality a morbidity v SR za r. 2011 (G. Magyarová, F. Bauer)
 9. Ukončenie kalmetizácie, postup pri očkovaní TBC na žiadosť rodičov
 10. Problematika hlásenia VVCH
 11. Zmeny v zadávaní SoN.
 12. Aktuálne možnosti postgraduálneho vzdelávania sestier a lekárov v neonatológii v SR - informácia (D. Chovancová, G. Magyarová, M. Zibolen)
 13. Cena za najlepšiu vedeckú a knižnú publikáciu v neonatológii za r. 2011 (G. Magyarová)
 14. Varia
 15. Diskusia
- Záver

Priebeh zasadnutia:

1. Kontrola uznesení:

- **Kalmetizácia:** od januára 2012 sa kalmetizácia u novorodencov nevykonáva. Na základe žiadosti hlavného odborníka pre neonatológiu prof. M. Zibolena, poskytol ÚVZ SR ohľadne kalmetizácie novorodenca na žiadosť rodičov nasledovné stanovisko: *„Nakoľko Úrad verejného zdravotníctva SR nemá v kompetencii výkon predmetného očkovania, oslovil v uvedenej veci doc. MUDr. Martina Brezinu, CSc., hlavného odborníka MZ SR pre pediatrickú pneumológiu a ftizeológiu. V prípade očkovania detí proti tuberkulóze na žiadosť rodičov by malo byť očkovanie realizované, ak budú zreteľné indikácie očkovania a budú absentovať kontraindikácie očkovania. Kontraindikácie očkovania by mal posúdiť pediatrický pneumoftizeológ. Podmienkou by malo byť podpísanie informovaného súhlasu, v ktorom rodičia potvrdia, že očkovanie proti tuberkulóze sa u ich dieťaťa realizuje na ich vlastnú žiadosť a že boli informovaní o možných komplikáciách, ktoré sa po očkovaní môžu vyskytnúť. Žiadosti rodičov o očkovanie novorodencov proti TBC by sa malo vyhovieť v prípade, ak ide o novorodenca, ktorý bol v kontakte s bakteriologicky preukázanou multirezistentnou tuberkulózou alebo ak rodičia cestujú s novorodencom do oblastí sveta s vysokou incidenciou tuberkulózy. V iných prípadoch je potrebné odporučiť odklad BCG vakcinácie na obdobie medzi 12. - 15. mesiacom života po ukončení základného očkovania tromi dávkami hexavakcíny a pred očkovaním vakcínou proti osýpkam, mumpsu a rubeole (nižšie riziko možných komplikácií po BCG očkovaní). Novorodenci, ktorí boli v kontakte s aktívnou formou tuberkulózy (ale nie multirezistentnou tuberkulózou) sú sledovaní pediatrickým pneumoftizeológom, ktorý u nich realizuje chemoprofylaxiu a v primeranom čase na základe stanovených kritérií rozhodne, či ich po chemoprofylaxii zaočkuje.“*
- **Odporúčané postupy na podávanie antibiotík u tehotných žien s rizikom infekcie** – SGPS vypracovala návrh odporúčaných postupov. Bolo by vhodné, aby toto odporúčanie akceptovalo najnovšie odporúčania CDC z roku 2011. D. Chovancová upozorní na uvedené výbor S GPS.
- **8/2009 Sledovanie nozokomiálnych infekcií** Vykazovanie sa týka všetkých pracovísk III. a III+ úrovne. Zodpovední za odovzdanie dát sú vedúci lekári jednotlivých pracovísk. Toto uznesenie je naďalej v platnosti. Výbor napomína pracoviská, ktoré nezasielajú dáta, aby sa čo najskôr kontaktovali s M. Litavcom. (D. Chovancová, F. Bauer, A. Ďurišová, E. Oríšková, R. Mišová, M. Mošková, H. Sedláčková, M. Jánoš, K. Maťašová, M. Vasil'ová, P. Krcho, I. Reváková, A. Antalíková).
- **1/2011 Transport novorodenca:** Výbor NS SPS odporúča znovu zaslať požiadavku o akceptáciu pripraveného návrhu Odborného usmernenia pre transport novorodencov na MZ SR. Poverení sú: M. Zibolen a D. Chovancová
- **2/2011 Podávanie vitamínu K:** D. Chovancová rozpošle návrh usmernenia na podávanie vitamínu K jednotlivým členom výboru na pripomienkovanie. Členovia výboru NS SPS pošlú svoje stanovisko do 30 dní od obdržania návrhu.
- **3/2011 Guideline na diagnostiku a liečbu syfilisu** – D. Chovancová rozpošle návrh jednotlivým členom výboru na pripomienkovanie. Členovia výboru NS SPS

pošlú svoje stanovisko do 30 dní od obdržania návrhu.

- **4/2011** Guideline na diagnostiku a liečbu **IDM** - D. Chovancová rozpošle návrh jednotlivým členom výboru na pripomienkovanie. Členovia výboru NS SPS pošlú svoje stanovisko do 30 dní od obdržania návrhu.
- **5/2011** Výbor NS SPS navrhuje, aby sa žiadosť o zmenu **špecializačnej prípravy (atestácie) z neonatológie** (už po absolvovaní prvých 2 rokov prípravy pre špecializáciu v pediatrii) predložila na rokovanie zasadnutia výboru SPS SLS so žiadosťou aby bola následne adresovaná MZ SR odboru vzdelávania v zdravotníctve. Poverení úlohou sú D. Chovancová, M. Zibolen.
- **6/2011 Zaradenie surfaktantu medzi lieky skupiny „A“:** Vzhľadom na súčasnú situáciu, výbor odstúpil od tejto požiadavky. JVSN a JRSN sa môžu na základe spolupráce s pracoviskami I. a II. úrovne dohodnúť, že im zapožičajú vždy 1 surfaktant v prípade, že predchádzajúci surfaktant podali dieťaťu v prvý deň života ešte pred transportom na vyššie pracovisko.
- **7/2011 Podviazanie pupočníka v prvej minúte života dieťaťa:** Na základe záverov ILCOR a súčasného medicínskeho poznania je u novorodenca odporúčané oneskorené podviazanie pupočnej šnúry - po dovŕšení prvej minúty života. Výnimkou sú iba novorodenci, ktorí vyžadujú kardiopulmonálnu resuscitáciu, kde sa dáva prednosť resuscitácii pred čakaním na placentárnu transfúziu. Podklady ohľadne opodstatnenosti tohto postupu pripravil na základe predchádzajúceho uznesenia F. Bauer, D. Chovancová ich odošle výboru SGPS.

2. Agenda predsedníčky NS SPS (Chovancová)

- D. Chovancová na Popradských lekárskech dňoch odovzdala **gratuláciu Š. Rosipalovi od výboru NS SPS** pri príležitosti jeho životného jubilea.
- Pripravuje sa vydanie **odborného usmernenia pre utajený pôrod**.
- Vytvára sa nový **zdravotný preukaz dieťaťa**. Informovali o tom D. Chovancová a M. Benedeková.
- Výbor NS SPS hlasoval o zriadení **JVSN v Nitre**. 14 členov výboru hlasovalo proti zriadeniu JVSN v Nitre, 2 členovia sa hlasovania zdržali. Žiadny člen výboru nehlasoval za.
- **Občianske združenie Malíček**, ktoré spája na Slovensku rodičov nezrelých novorodencov sa pripojilo k EFCNI (European Foundation for the Care of Newborn Infants).
- **EFCNI** formulovalo hlasovanie na podporu rodičov a novorodencov: „Rodičovské združenia, odborníci, politici a partneri z celej Európy požadujú v oficiálnej výzve adresovanej Európskemu parlamentu od nositeľov rozhodnutí z oblasti politiky, hospodárstva a zdravotníctva, aby vypracovali európske odporúčanie pre presadzovanie jednotných národných smerníc pre zabezpečenie zdravia novorodených detí. Aby sme každému bábätku v Európe umožnili dobrý štart do života.“ **Hlasovanie je dostupné na stránke: <http://www.enemenemini.eu>**, pre vstup do hlasovania vyberte zástavu SR.
- O. Z. Malíček pri príležitosti **2. medzinárodného dňa nezrelých novorodencov**,

ktorý sa bude konať **6. 11. 2012**, v priestoroch Primaciálneho paláca v Bratislave, navrhuje odovzdať **ocenenie Purpurové srdce** pre jedného zdravotníka, ktorý mal mimoriadny prínos v rozvoji starostlivosti o nezrelých novorodencov. Výbor NS SPS nominoval F. Bauera. Hlasovalo za 15 členov výboru, 1 člen sa zdržal, proti nehlasoval nikto.

- D. Chovancová predložila požiadavku o **potrebe zistiť aktuálny stav personálu** na neonatologických pracoviskách. Informácia bude získavaná formou tabuliek, rozposielaných e-mailom. Výbor prosí o ich správne vyplnenie a navrátenie.

3. Agenda hlavného odborníka MZ SR

- Hlavný odborník pre neonatológiu informoval o zamietavom stanovisku, ktoré vyslovil v súvislosti so zriadením JVSN v Nitre.
- M. Zibolen informoval o zmene hlásenia VVCH, ktoré prebieha cez web-ovú stránku NCZI.

4. Doplnenie prístrojového vybavenia - aktuálna situácia: V súčasnosti boli dovybavené 4 JVSN, čiastočne boli dovybavené 3 JVSN a žiadne pracovisko JRSN.

5. Aktuálne odborné usmernenia a metodické listy v neonatológii: do tlače sa pripravuje OU o diagnostike a liečbe hypoglykémie. (Informoval M. Zibolen)

6. Rozšírená diagnostika metabolických porúch na Slovensku – Výbor NS SPS si vypočul výsledky pilotného projektu realizovaného na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave v spolupráci s vybranými neonatologickými a pediatrickými pracoviskami v SR. Implemetnáciou do praxe vznikla možnosť využívania rozšírenej diagnostiky vybraných ochorení na integrovanom pracovisku Univerzity Komenského v Bratislave a firmy Medirex.a.s. V prípade, že sa jedná o podozrenie na metabolické ochorenie, vyšetrenie indikuje lekár a toto vyšetrenie je hrazené ZP. Ak sa matka u novorodenca bez klinickej symptomatológie rozhodne, pre rozšírené vyšetrenie na metabolické ochorenia u jej dieťaťa, je možné v súčasnosti takéto vyšetrenie zrealizovať, pričom náklady na prvé vyšetrenie znáša matka dieťaťa. Výbor uvítal a vyslovil podporu možnosti vyšetrení novorodencov na DMP. Za hlasovalo 16 členov výboru, žiadny člen výboru nehlasoval proti, ani sa hlasovania nezdržal.

7. Prevencia rotavírusových infekcií v dojčenskom veku: vzhľadom na nebezpečenstvo rotavírusových infekcií najmä u najmladších detí a dostupnosť preventívneho očkovania proti nim, výbor NS SPS odporúča neonatológom, aby pri prepustení novorodenca odporúčali rodičom zaočkovanie vo včasnom dojčenskom veku.

8. Výstup z analýzy neonatálnej mortality a morbidity v SR za r. 2011: G. Magyarová a F. Bauer informovali o:

- **poklese NM za rok 2011 pod 3 promile. Výbor ďakuje všetkým zdravotníkom poskytujúcim starostlivosť novorodencom.**
- Pretrváva problematika vrodenej vývojových chýb a **potreba bližšie analyzovať, či deti, ktoré exitovali pre VVCH** mali včas diagnostikované toto ochorenie, či sa v stabilizovanom stave dostali do centra definitívneho riešenia a aké boli rozhodnutia ich matiek v súvislosti s VVCH.

- Ďalšou prioritou sú **VLBWI**, u ktorých narastá podiel **PIVH** a následnej dlhodobej chorobnosti. Vysoký je i **podiel včasných a neskorých infekcií**.
 - Bol tiež zaznamenaný **vzostup VAS u detí s pôrodnou hmotnosťou 3000 g** a viac. Je dôležité dôsledne realizovať resuscitáciu, stabilizáciu a v prípade indikácie i hibernáciu.
 - Stále pretrvávajú **veľké medziregionálne rozdiely**. Výbor odporúča v regionálnych analýzach hľadať príčiny nepriaznivých výsledkov a navrhovať riešenia situácie.
- 9. Zmeny v zadávaní SoN:** SoN cez program Estazis nebude mať od 1.1.2013 podporu. Sú možné len 2 spôsoby: zdravotnícke zariadenie si nechá upraviť nemocničný informačný systém, alebo bude zadávať SoN cez web-ovú stránku NCZI (<https://iszi.nczisk.sk/iszi/app>).
- 10. Aktuálne možnosti postgraduálneho vzdelávania sestier a lekárov v neonatológii v SR:** možnosť postgraduálneho vzdelávania lekárov - neonatológov je na JLF UK v Martine a špecializačného štúdia Intenzívna ošetrovateľská starostlivosť v neonatológii na SZU Bratislava a VŠ sv. Alžbety – Inštitút Nové Zámky.
- 11. Výbor udelil cenu za najlepšiu vedeckú publikáciu práci: **Skríning kritických vrodených chýb srdca u novorodencov pulznou oxymetriou v regióne severného Slovenska**, autorov: Maťašová K., Bukovinská Z., Jánoš M., Hrivková M., Bartošová J., Koubeková E., Pillarová A., Dudášová J., Krajčiová M., Nemcová E., Dvorská J., Šparcová A., Jurko A. jr., Zibolen M.**
- 12. Výbor udelil cenu za najlepšiu knižnú publikáciu v neonatológii za r. 2011 brožúre: **Spríevodca matky v starostlivosti o dieťa**, autorov **V. Haľamová a kolektív**.**
- 13. Varia:**
- V. Haľamová informovala o publikácii pre rodičov novorodencov: **Spríevodca matky v starostlivosti o dieťa**. Táto knižka bola vydaná s podporou SV UNICEF -u. Bude distribuovaná na jednotlivé neonatologické pracoviská.
 - **Ako postupovať v prípade pôrodu doma**, keď novorodenec nie je hospitalizovaný v zdravotníckom zariadení – HO pre neonatológiu M. Zibolen odošle dotaz na MZ SR.
 - **Ako postupovať ohľadne očkovania novorodencov matiek u ktorých nebolo realizované vyšetrenie HBsAg** – problematika bude prerokovaná na najbližšom zasadnutí výboru NS SPS
 - M. Vasilová požiadala zaradiť otázku **dokrmovania hypoalergénnou formulou** do programu najbližšieho zasadnutia výboru NS SPS.

Záver a úlohy:

- **8/2009 Sledovanie nozokomiálnych infekcií** Vykazovanie sa týka všetkých pracovísk III. a III+ úrovne. Zodpovední za odovzdanie dát sú vedúci lekári jednotlivých pracovísk (D. Chovancová, F. Bauer, A. Ďurišová, E. Orišková, R. Mišová, M. Mošková, H. Sedláčková, M. Jánoš, K. Maťašová, M. Vasilová, P. Krcho, I. Reváková, A. Antalíková).
- **1/2011 Transport novorodenca:** výbor NS SPS odporúča znovu zaslať

požiadavku o akceptáciu pripraveného návrhu Odborného usmernenia pre transport novorodencov na MZ SR. Poverení sú: M. Zibolen a D. Chovancová

- **2/2011 Podávanie vitamínu K:** D. Chovancová rozpošle návrh odbornej spoločnosti jednotlivým členom výboru na pripomienkovanie. Členovia výboru NS SPS pošlú svoje stanovisko do 30 dní od obdržania návrhu.
- **3/2011 Návrh guidelinu na diagnostiku a liečbu syfilisu** - D. Chovancová rozpošle návrh odbornej spoločnosti jednotlivým členom výboru na pripomienkovanie. Členovia výboru NS SPS pošlú svoje stanovisko do 30 dní od obdržania návrhu.
- **4/2011 Návrh guidelinu na diagnostiku a liečbu IDM** - D. Chovancová rozpošle návrh odbornej spoločnosti jednotlivým členom výboru na pripomienkovanie. Členovia výboru NS SPS pošlú svoje stanovisko do 30 dní od obdržania návrhu.
- **5/2011 Výbor NS SPS navrhuje, aby sa žiadosť o zmenu špecializačnej prípravy (atestácie) z neonatológie** (už po absolvovaní prvých 2 rokov prípravy pre špecializáciu v pediatrii) predložila na rokovanie zasadnutia výboru SPS SLS so žiadosťou aby bola následne adresovaná MZ SR odboru vzdelávania v zdravotníctve. Poverení úlohou sú D. Chovancová, M. Benedeková, M. Zibolen.
- **7/2011 Podviazanie pupočníka v prvej minúte života dieťaťa:** D. Chovancová odošle podklady so žiadosťou o prerokovanie výboru SGPS.
- **8/2011 Výbor odporúča odoslať na MZ SR stanovisko s prioritami v slovenskej neonatológii:** 1. prístrojové dovybavenie neonatologických pracovísk až po najnižšie úrovne starostlivosti, 2. prijatie odborného usmernenia týkajúceho sa transportu novorodencov a jeho urýchlená realizácia v praxi, 3. skrátenie dĺžky prípravy na získanie špecializácie v odbore neonatológia. (Zodpovední: M. Zibolen. D. Chovancová, F. Bauer)

*Doc. MUDr. D. Chovancová PhD.
Predseda NS SPS*

*PhDr. G. Magyarová
Vedecký sekretár NS SPS*

PRÍLOHA:

Zápisnica z distančného internetového hlasovania výboru 25.6.2012 až 28.6.2012

V dňoch 25.6.2012 až 28.6.2012 prebiehalo formou internetovej pošty hlasovanie ohľadne odoslania listu s formuláciou aktuálnych požiadaviek v neonatológii na MZ SR. Na základe hlasovania bolo vyslovene odporúčanie odoslať list na MZ SR.

Hlasovania sa zúčastnilo 11 členov výboru NS SPS, čo je nadpolovičná väčšina členov, preto je možné hlasovanie považovať za platné.

Všetci hlasujúci členovia výboru sa vyjadrili kladne k odoslaniu listu na MZ SR. Výsledky hlasovania sú:

11 hlasov pre,
nezdržal sa žiadny z hlasujúcich členov,
žiadny z hlasujúcich členov výboru NS SPS nebol proti.

Výbor odporúča odoslať na MZ SR **stanovisko s prioritami v slovenskej neonatológii:**

1. prístrojové dovybavenie neonatologických pracovísk až po najnižšie úrovne starostlivosti,

2. prijatie odborného usmernenia týkajúceho sa transportu novorodencov a jeho urýchlená realizácia v praxi,
3. skrátenie dĺžky prípravy na získanie špecializácie v odbore neonatológia.
(Uznesenie 8/2011. Zodpovední: M. Zibolen, D. Chovancová, F. Bauer)

Záver:

- **8/2011** Výbor odporúča odoslať na MZ SR **stanovisko s prioritami v slovenskej neonatológii**: 1. prístrojové dovybavenie neonatologických pracovísk až po najnižšie úrovne starostlivosti, 2. prijatie odborného usmernenia týkajúceho sa transportu novorodencov a jeho urýchlená realizácia v praxi, 3. skrátenie dĺžky prípravy na získanie špecializácie v odbore neonatológia.
(Zodpovední: M. Zibolen, D. Chovancová, F. Bauer)

Zoznam uznesení a úloh NS SPS

ČÍSLO / ROK	ZNENIE	ZODPOVEDNÝ	SPLNIŤ DO	STAV
8/2009	Sledovanie nozokomiálnych infekcií	za sumarizáciu dát SR: M. Litavec zber údajov: D. Chovancová, F. Bauer, A. Ďurišová, E. Oríšková, R. Mišová, M. Mošková, H. Sedláčková, M. Jánoš, K. Maťašová, M. Vasiľová, P. Krcho, I. Reváková, A. Antalíková	vždy do 1. marca nasledujúceho kalendárneho roka	plní sa priebežne, kontrola k 1.3.
1/2011	Transport novorodenca: výbor NS SPS odporúča znovu zaslať požiadavku o akceptáciu pripraveného návrhu Odborného usmernenia pre transport novorodencov na MZ SR.	M. Zibolen D. Chovancová		
2/2011	Podávanie vitamínu K	D. Chovancová	Do 30 dní odoslať späť stanovisko	
3/2011	Výbor NS SPS odporúča vytvoriť definitívne znenie guidelinu na diagnostiku a liečbu syfilisu	M. Vasiľová, I. Hartmanová, D. Chovancová.	Do 30 dní odoslať späť stanovisko	
4/2011	Výbor NS SPS odporúča vytvoriť definitívne znenie guidelinu na diagnostiku a liečbu IDM	D. Chovancová	Do 30 dní odoslať späť stanovisko	
5/2011	Výbor NS SPS navrhuje, aby sa žiadosť o zmenu špecializačnej prípravy v neonatológii predložila na	D. Chovancová, M. Benedeková, M. Zibolen		

ČÍSLO / ROK	ZNENIE	ZODPOVEDNÝ	SPLNIŤ DO	STAV
	rokovanie zasadnutia výboru SPS SLS so žiadosťou aby bola následne adresovaná MZ SR odboru vzdelávania			
6/2011	Zaradenie surfaktantu medzi lieky skupiny „A“	požiadavka pozastavená		
7/2011	Podviazanie pupočníka v prvej minúte života dieťaťa: Na základe záverov ILCOR a súčasného medicínskeho poznania je u novorodenca odporúčané oneskorené podviazanie pupočnej šnúry, až po dovŕšení prvej minúty života. Výnimkou sú iba novorodenci, ktorí vyžadujú kardiopulmonálnu resuscitáciu.	Podklady ohľadne opodstatnenosti tohto postupu pripravia a zabezpečia ich odoslanie výboru SGPS F. Bauer, D. Chovancová		
8/2011	Odoslať na MZ SR priority slovenskej neonatológie	M. Zibolen D. Chovancová F. Bauer		